

Warszawa, dnia 8 października 2018 r.

Poz. 1925

USTAWA

z dnia 13 września 2018 r.

o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Art. 1. W ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2017 r. poz. 1368 oraz z 2018 r. poz. 1076, 1544, 1629 i 1669) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 54 dodaje się art. 54a w brzmieniu:

„Art. 54a. 1. Wystawiający zaświadczenie lekarskie, mający utworzony profil informacyjny, o którym mowa w art. 55a ust. 1, może udzielić upoważnienia do wystawiania zaświadczeń lekarskich, w jego imieniu i na podstawie danych dotyczących orzeczonej czasowej niezdolności do pracy zawartych w sporządzonej przez niego dokumentacji medycznej, o której mowa w art. 55 ust. 4 pkt 2, zwanego dalej „upoważnieniem do wystawiania zaświadczeń lekarskich”, osobie wykonującej:

- 1) zawód medyczny w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 160, z późn. zm.¹⁾);
- 2) czynności pomocnicze przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2017 r. poz. 1318 i 1524 oraz z 2018 r. poz. 1115 i 1515).

2. Upoważnienie do wystawiania zaświadczeń lekarskich może być udzielone na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, przy czym po upływie tego okresu można udzielać kolejnych upoważnień na okresy nie dłuższe niż 12 miesięcy. Upoważnienie do wystawiania zaświadczeń lekarskich może być w każdym czasie cofnięte przez wystawiającego zaświadczenie lekarskie.

3. W celu udzielenia upoważnienia do wystawiania zaświadczeń lekarskich osoba uprawniona do złożenia wniosku o wpis do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, w imieniu podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 5 tej ustawy, za pośrednictwem Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą otrzymuje uprawnienia w Rejestrze Asystentów Medycznych, o którym mowa w ust. 8, i zakłada konta:

- 1) podmiotu wykonującego działalność leczniczą;
- 2) osoby, której ma być udzielone upoważnienie do wystawiania zaświadczeń lekarskich;
- 3) osoby wystawiającej zaświadczenie lekarskie, która może udzielić upoważnienia do wystawiania zaświadczeń lekarskich w swoim imieniu.

4. W przypadku istnienia konta w Rejestrze Asystentów Medycznych drugiego konta nie zakłada się.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 138, 650, 1128, 1375, 1532, 1629, 1669 i 1693.

5. Udzielenie upoważnienia do wystawiania zaświadczeń lekarskich następuje przez jego wytworzenie w Rejestrze Asystentów Medycznych przez:

- 1) osobę, której ma być udzielone upoważnienie do wystawiania zaświadczeń lekarskich, lub
- 2) podmiot wykonujący działalność leczniczą

– za pomocą konta, o którym mowa w ust. 3, oraz jego podpisanie przez wystawiającego zaświadczenie lekarskie kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem zaufanym albo z wykorzystaniem sposobu potwierdzenia pochodzenia i integralności danych w postaci elektronicznej dostępnego w systemie teleinformatycznym udostępnionym bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

6. Od dnia udzielenia upoważnienia do wystawiania zaświadczeń lekarskich do dnia jego cofnięcia albo wygaśnięcia wystawiający zaświadczenie lekarskie ponosi odpowiedzialność wynikającą z przepisów ustawy za skutki nieprawidłowego wystawienia zaświadczenia lekarskiego przez osobę upoważnioną, o której mowa w ust. 1.

7. Do przetwarzania danych osobowych osób, o których mowa w ust. 1, mogą być dopuszczeni wyłącznie pracownicy posiadający upoważnienie do przetwarzania takich danych wydane przez pracodawcę w postaci papierowej lub elektronicznej. Pracownicy dopuszczeni do przetwarzania takich danych są obowiązani do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali w związku z wystawianiem zaświadczeń lekarskich.

8. Rejestr Asystentów Medycznych obejmuje upoważnienia do wystawiania zaświadczeń lekarskich oraz zawiera następujące dane:

- 1) dotyczące wystawiającego zaświadczenie lekarskie:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) numer prawa wykonywania zawodu,
 - c) numer PESEL;
- 2) dotyczące osoby upoważnionej, o której mowa w ust. 1:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) numer PESEL,
 - c) określenie zawodu medycznego, jaki wykonuje, i numer prawa wykonywania tego zawodu, jeżeli posiada, lub wskazanie, że jest osobą wykonującą czynności pomocnicze przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta;
- 3) datę, od której upoważnienie do wystawiania zaświadczeń lekarskich ma obowiązywać, z zastrzeżeniem że upoważnienie obowiązuje od dnia otrzymania z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informacji o pozytywnym wyniku weryfikacji, o której mowa w ust. 10, albo od wprowadzonej przez wystawiającego zaświadczenie lekarskie daty obowiązywania upoważnienia do wystawiania zaświadczeń lekarskich – w zależności, która z okoliczności nastąpi później;
- 4) okres, na jaki udzielono upoważnienia do wystawiania zaświadczeń lekarskich;
- 5) datę cofnięcia albo wygaśnięcia upoważnienia do wystawiania zaświadczeń lekarskich;
- 6) określenie przyczyny cofnięcia albo wygaśnięcia upoważnienia do wystawiania zaświadczeń lekarskich;
- 7) unikalny identyfikator upoważnienia nadany przez Rejestr Asystentów Medycznych.

9. Minister właściwy do spraw zdrowia udostępnia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych raz dziennie, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego informacje, o których mowa w ust. 8 pkt 1 lit. b, pkt 2 lit. b oraz pkt 3–5, a także datę ostatniej aktualizacji wpisu w Rejestrze Asystentów Medycznych i przyczynę tej aktualizacji, w formie dokumentu elektronicznego, zapisanego w formacie XML oraz opatrzonego pieczęcią elektroniczną.

10. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie udostępnionej informacji, o której mowa w ust. 8 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. b, dokonuje weryfikacji, czy możliwe jest udostępnienie osobie upoważnionej, o której mowa w ust. 1, możliwości wystawiania zaświadczeń lekarskich w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego udostępnionego bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, i przekazuje wynik tej weryfikacji ministrowi właściwemu do spraw zdrowia przez wprowadzenie go do Rejestru Asystentów Medycznych, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego ten rejestr, w formie dokumentu elektronicznego, zapisanego w formacie XML oraz opatrzonego pieczęcią elektroniczną.

11. Do wystawiania zaświadczeń lekarskich przez osoby upoważnione, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 55 ust. 1–3, art. 55a ust. 1, ust. 2 pkt 1 i 3, ust. 3–6, 8 i 9 oraz art. 58a dotyczące wystawiającego zaświadczenie lekarskie, z tym że:

- 1) przez wystawiającego zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 55 ust. 3 pkt 4, rozumie się wystawiającego zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 54 ust. 1;
- 2) po dokonaniu weryfikacji, o której mowa w ust. 10, z wynikiem pozytywnym, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, nie później niż w terminie 48 godzin, zapewnia osobie upoważnionej, o której mowa w ust. 1, możliwość wystawiania zaświadczeń lekarskich w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego udostępnionego bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na jej profilu informacyjnym;
- 3) do osoby upoważnionej, o której mowa w ust. 1, przepisy art. 58a stosuje się w celu skorygowania błędu popełnionego w zaświadczeniu lekarskim wystawionym przez tę osobę, a także przez wystawiającego zaświadczenie lekarskie, który ją upoważnił do wystawiania zaświadczeń lekarskich, oraz przez inne osoby upoważnione przez niego do wystawiania zaświadczeń lekarskich.

12. W przypadku, o którym mowa w ust. 11 pkt 3, Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnia osobie upoważnionej, o której mowa w ust. 1, na jej profilu informacyjnym, informacje o wcześniejszych zaświadczeniach lekarskich zgromadzonych w rejestrze, o którym mowa w art. 55b ust. 1, wystawionych przez tę osobę, a także przez wystawiającego zaświadczenie lekarskie, który ją upoważnił do wystawiania zaświadczeń lekarskich, oraz przez inne osoby upoważnione przez niego do wystawiania zaświadczeń lekarskich.

13. Rejestr Asystentów Medycznych jest prowadzony w systemie teleinformatycznym.

14. Administratorem danych zawartych w Rejestrze Asystentów Medycznych jest minister właściwy do spraw zdrowia.”;

2) w art. 60:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wystawianiu zaświadczeń lekarskich, w szczególności gdy zaświadczenie lekarskie zostało wystawione:

- 1) bez przeprowadzenia bezpośredniego badania ubezpieczonego,
- 2) bez udokumentowania rozpoznania stanowiącego podstawę orzeczonej czasowej niezdolności do pracy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych może, w formie decyzji, cofnąć upoważnienie, o którym mowa w art. 54 ust. 1, na okres nieprzekraczający 12 miesięcy od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

2. W przypadku powtarzającego się naruszania zasad określonych w art. 55 ust. 1–3, art. 55a ust. 6, 7 i 9 oraz art. 57 Zakład Ubezpieczeń Społecznych może, w drodze decyzji, cofnąć upoważnienie, o którym mowa w art. 54 ust. 1, na okres nieprzekraczający 3 miesięcy od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdza, w formie decyzji, wygaśnięcie upoważnienia, o którym mowa w art. 54 ust. 1, w przypadku uzyskania informacji o istnieniu przesłanek, o których mowa w art. 162 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.”,

c) dodaje się ust. 6–8 w brzmieniu:

„6. Przepisy ust. 2, 4 i 5 stosuje się w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wystawianiu zaświadczeń lekarskich lub powtarzającego się naruszania zasad określonych w art. 55 ust. 1–3, art. 55a ust. 6 i 9 oraz art. 57 przez osoby upoważnione, o których mowa w art. 54a ust. 1.

7. W przypadku cofnięcia lub wygaszenia wystawiającemu zaświadczenia lekarskie upoważnienia, o którym mowa w art. 54 ust. 1, wygasają udzielone przez niego upoważnienia do wystawiania zaświadczeń lekarskich.

8. Zakład Ubezpieczeń Społecznych niezwłocznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informacje dotyczące imienia i nazwiska, numeru PESEL i numeru prawa wykonywania zawodu wystawiającego zaświadczenie lekarskie, któremu cofnięto lub wygaszono upoważnienie, przez wprowadzenie ich do Rejestru Asystentów Medycznych, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego ten rejestr wraz ze wskazaniem daty, od której cofnięto albo wygaszono upoważnienie.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, 1000 i 1076) w art. 6b w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W orzeczeniu powiatowego zespołu ustala się niepełnosprawność albo stopień niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole przyczyn niepełnosprawności oraz wskazania dotyczące w szczególności:”.

Art. 3. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, 1515, 1532, 1544, 1552 i 1669) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 97 w ust. 3 po pkt 4b dodaje się pkt 4c w brzmieniu:
„4c) finansowanie informatyzacji świadczeń opieki zdrowotnej oraz szkoleń w tym zakresie;”;
- 2) w art. 117 w ust. 1 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
„4a) koszt zadania, o którym mowa w art. 97 ust. 3 pkt 4c;”.

Art. 4. 1. W 2019 r. koszty poboru i ewidencjonowania składek na ubezpieczenie zdrowotne są potrącane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 0,175% kwoty tej części składek przekazanych do centrali Narodowego Funduszu Zdrowia, które zostały zidentyfikowane (przypisane do konkretnego ubezpieczonego) również w zakresie wysokości wpłat.

2. Środki stanowiące różnicę między kwotą obliczoną zgodnie z art. 88 ustawy zmienianej w art. 3 a kwotą, o której mowa w ust. 1, Narodowy Fundusz Zdrowia przeznacza na finansowanie zakupu urządzeń informatycznych i oprogramowania oraz niezbędnego szkolenia świadczeniodawcy posiadającego umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, będącego wystawiającym zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, lub u którego zatrudnieni są wystawiający zaświadczenie lekarskie i osoby upoważnione, o których mowa w art. 54a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia może dofinansować w 2018 r., w formie dotacji celowej, do kwoty 50 mln zł przekazywanej do Narodowego Funduszu Zdrowia, zakup urządzeń informatycznych i oprogramowania oraz koszty niezbędnego szkolenia świadczeniodawcy, o którym mowa w ust. 2.

Art. 5. 1. Przepisy art. 22 ust. 1 pkt 2 i art. 26a ust. 1b ustawy zmienianej w art. 2 stosuje się do osób, w odniesieniu do których w okresie od dnia 27 czerwca 2018 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie niniejszej ustawy wydano orzeczenie określone w art. 3 ustawy zmienianej w art. 2, a pracodawcy przedstawiono zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2.

2. Zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, który wydał orzeczenie, o którym mowa w ust. 1, w ostatniej instancji, po jego uprawomocnieniu, wydaje zaświadczenie potwierdzające, że podstawę zaliczenia do stopnia niepełnosprawności, określonego w tym orzeczeniu, stanowiła choroba psychiczna.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa na swojej stronie Biuletynu Informacji Publicznej wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 2.

4. Zaświadczenie wydaje się na wniosek osoby niepełnosprawnej w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, dla celów określonych w ust. 1.

5. Przewodniczący zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności:

- 1) wyznacza lekarza – członka zespołu, który jednoosobowo rozpatruje złożony wniosek o wydanie zaświadczenia;
- 2) podpisuje zaświadczenie.

6. Zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności prowadzi rejestr wydanych zaświadczeń.

7. Pracodawca, o którym mowa w art. 22 ust. 1 lub art. 26a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, któremu przedstawiono zaświadczenie określone w ust. 2 oraz orzeczenie potwierdzające niepełnosprawność w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 2, koryguje stany zatrudnienia, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 lub art. 26a ust. 1b ustawy zmienianej w art. 2, za okresy od dnia przedstawienia mu orzeczenia, o którym mowa w ust. 1.

8. W sprawach dotyczących odmowy wydania zaświadczenia stosuje się przepis art. 219 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149, 650, 1544 i 1629). Postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia podpisuje przewodniczący zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności lub osoba przez niego upoważniona.

Art. 6. Tworzy się Rejestr Asystentów Medycznych.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.